

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych o podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: rentowemu, emerytalnemu i wypadkowemu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 kwietnia 2011 r.,

zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 9 listopada 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2010 r., Sąd Apelacyjny odrzucił apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 14 kwietnia 2010 r. w sprawie z wniosku K. K. o podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym; rentowym, emerytalnemu i wypadkowemu, wskazując w uzasadnieniu postanowienia, że w decyzji z dnia 9 marca 2009 r. organ rentowy stwierdził podleganie wnioskodawczyni obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 9 listopada 2005 r. do 31 grudnia 2005 r., od 1 lutego 2006 r. do 18 stycznia 2007 r. oraz od 16 lutego 2008 r. do 31 stycznia 2009 r. Zaskarżonym apelacją wyrokiem Sąd

Okręgowy - Sąd Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż wnioskodawczyni z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie od 9 listopada 2005 r. do 31 grudnia 2005 r., od 1 lutego 2008 r. do 18 stycznia 2007 r. i od 16 lutego 2008 r. do 30 września 2008 r. Kwestia obciążenia wnioskodawczyni obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym za okres od 1 października 2008 r. do 31 stycznia 2009 r. nie została rozstrzygnięta w wyroku przez Sąd pierwszej instancji, a tego właśnie okresu dotyczy apelacja złożona przez organ rentowy. W tym stanie rzeczy apelacja organu rentowego dotyczy okresu, który nie został przez Sąd pierwszej instancji rozstrzygnięty w sentencji orzeczenia (jest w istocie skierowana przeciwko nieistniejącemu orzeczeniu), a zatem brak podstaw do merytorycznej oceny wyroku co do nie rozpoznanego roszczenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego, zaskarżając je w całości, wniósł pełnomocnik organu rentowego i zarzucając naruszenie art. 373 w związku z art. 370 k.p.c., wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia. W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik organu rentowego wskazał, iż w jego ocenie Sąd Okręgowy - Sąd Ubezpieczeń Społecznych zmieniając (wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2010 r.) zaskarżoną decyzję, oraz ustalając datę końcową ubezpieczeń społecznych wnioskodawczyni na dzień 30 września 2008 r. w istocie rozstrzygnął negatywnie o podleganiu wnioskodawczyni tym ubezpieczeniom za pozostały okres objęty decyzją ZUS, tj. od 1 października 2008 r. do 31 stycznia 2009 r., a tym samym Sąd Apelacyjny nie miał podstaw aby przyjąć, że apelacja dotyczyła roszczenia nie rozpoznanego wyrokiem Sądu pierwszej instancji, a zatem jej odrzucenie nie było zasadne w świetle art. 373 w związku z art. 370 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Nie jest wątpliwe, że Sąd pierwszej instancji zaskarżonym apelacją wyrokiem zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego, orzekając, że wnioskodawczyni podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia

pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach od 9 listopada 2005 r. do 31 grudnia 2005 r., od 1 lutego 2008 r. do 18 stycznia 2007 r. i od 16 lutego 2008 r. do 30 września 2008 r. Kwestia obciążenia wnioskodawczynie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym za okres od 1 października 2008 r. do 31 stycznia 2009 r. nie została więc w wyroku rozstrzygnięta, w sentencji wyroku brak rozstrzygnięcia w przedmiocie „oddalenia odwołania w pozostałym zakresie”, tym samym kwestia obciążenia wnioskodawczynie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym za ten okres (od 1 października 2008 r. do 31 stycznia 2009 r.) nie została w wyroku Sądu pierwszej instancji rozstrzygnięta, tymczasem tego właśnie okresu dotyczy apelacja złożona przez organ rentowy. Jeżeli sąd pracy i ubezpieczeń społecznych, w sprawie o objęcie ubezpieczeniem społecznym, uwzględniając częściowo odwołanie ubezpieczonego, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i objął ubezpieczeniem inne niż wskazane w niej okresy, nie oddalając odwołania w pozostałym zakresie, apelacja wniesiona od nieistniejącego – w tej części - orzeczenia sądu pierwszej instancji, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 367 § 1 oraz 370 k.p.c., por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2005 r., III UZ 12/05 - niepublikowane, w którym wskazano, że sentencja wyroku powinna zawierać tak zredagowane rozstrzygnięcie sądu co do żądania stron, aby na jej podstawie możliwe było określenie zakresu powagi rzeczy osądzonej i skutków wyroku bez uciekania się do treści uzasadnienia tego wyroku). W konsekwencji, odrzuceniu podlega apelacja od wyroku dotycząca takiej jego części, do której nie odnosi się sentencja tego wyroku, w szczególności w sytuacji, gdy w sentencji wyroku brak jest rozstrzygnięcia w przedmiocie „oddalenia powództwa w pozostałym zakresie”, ponieważ w rozumieniu przepisów prawa procesowego w tym zakresie orzeczenie nie zostało wydane.

Tym się kierując, Sąd Najwyższy z mocy art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.